

Seminarska naloga- Sociologija Abortus- večno sporno vprašanje

Slika 1- Dojenček (Vir: <http://littleangelsphotoblog.com/wp-content/uploads/2010/02/MG0019-crp-lr.jpg>)

KAZALO VSEBINE

KAZALO SLIK	2
KAZALO tabel in grafov	3
3.1. vrste abortusa oziroma splava	6
3.1.1. SPONTANI SPLAV.....	6
3.1.2. MEDIKAMENTNI SPLAV.....	6
3.1.3. UMETNI SPLAV.....	7
4.1. ZAKONSKA UREDITEV SPLAVA V SLOVENIJI	9
4.2. ZAKONSKA UREDITEV SPLAVA PO SVETU	10
5.1. PRVI INTERVJU	11
5.1.1. ANALIZA INTERVJUVA.....	11
5.2. DRUGI INTERVJU	12
5.2.1. ANALIZA INTERVJUVA.....	13
5.3. TRETJI INTERVJU	13
5.3.1. ANALIZA INTERVJUVA.....	14
5.4. ANALIZA ANKETE	16
.....	17
.....	17
.....	18

KAZALO SLIK

Slika 1- Dojenček (Vir: http://littleangelsphotoblog.com/wp-content/uploads/2010/02/MG0019-crp-lr.jpg).....	1
Slika 2- Dojenček v maternici (Vir: http://www.iskreni.net/nosecnost-in-porod/spontani-splav/259-vzroki-za-spontani-splav.html).....	6
Slika 3- Dojenček (Vir: http://www.iskreni.net/nosecnost-in-porod/spontani-splav/259-vzroki-za-spontani-splav.html).....	7
Slika 4- Plod v maternici (Vir: http://img.youtube.com/vi/We087gZV68c/0.jpg).....	8

Slika 5- Plod v maternici (Vir: http://s1.trosjed.net.hr/trosjed/avatari/37544a_0_kY8Dm.jpg).....10

Slika 6- Kontracepcijsko sredstvo, kondomi
(Vir:<http://img116.imageshack.us/img116/4540/condomscoopianc6.jpg>).....16

KAZALO TABEL IN GRAFOV

Tabela 1- Število splavov na 1000 žensk med leti 1984-1987 (Vir: Bahovec, Eva D., Abortus - pravica do izbire!?: pravni, medicinski, sociološki, moralni in politični vidiki, Ljubljana : Skupina "Ženske za politiko", 1991.....9

Tabela 2- Starostna specifična dovoljena splavnost. Slovenija 1981-2004 (Vir : *Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti*).....9

1. POVZETEK

V seminarski nalogi sem se spopadala z temo Abortusa. O temi krožijo okoli nas takšne in drugačne govorice, zato sem se zanjo tudi odločila. V seminarski nalogi bom predstavila kaj

je abortus, kakšne so bile moje hipoteze in kakšni so zaključki, zakonsko ureditev glede splava pri nas in v drugih deželah, od katerih bom izpostavila Irsko. Nazadnje pa bom predstavila še rezultate moje ankete ter treh intervjujev, ki sem jih izvedla s enim izmed slovenskih ginekologov, kaplanom ter dekletom, ki je splav naredilo.

2. UVOD

Naslov moje seminarske naloge je Abortus-večno sporno vprašanje. Ko sem pregledovala možne naslove za seminarsko nalogo, mi je ta najprej zbudil pozornost. Za naslov sem se odločila, ker mi bo raziskovanje koristilo tudi pri nadaljnjem študiju na Fakulteti za zdravstvene vede, smer babištvo in ker mi je tema zelo zanima.

Pri pridobivanju podatkov sem si pomagala z več raziskovalnimi metodami. Odločila sem se za anketo, ki sem jo izvedla z dijaki četrtil letnikov III. gimnazije Maribor. Za zagotavljanje razumljivosti vprašanj in ne vsiljevanja odgovorov sem predhodno izvedla tudi pilotsko spraševanje. Moja anketa je vsebovala odprti in zaprti tip vprašanj, ker sem mnenja, da sem tako pridobila vse informacije in tudi odgovori so bili bolj zanimivi. Res je, da je anketo z zaprtim tipom vprašanj lažje razvrščati in izračunavati, je preprostejša je za obdelavo, na drugi strani pa mi je anketa z odprtim tipom vprašanj nudila več uporabnih podatkov, anketiranci so lahko s svojimi besedami izrazili svoje odgovore, prepričanja in stališča. Mi je pa ta del ankete povzročil tudi nekaj preglavic, saj je takšen tip vprašanj težje razvrščati, med seboj primerjati ter priti do nekih zaključkov. Druga metoda, ki sem jo uporabila je intervju, ki sem ga izvedla z enim izmed slovenskih ginekologov, s katerim sva se pogovarjala o vrstah splavov, ali se z njimi pogosto srečuje, ali opaža na dekletih in ženskah posledice ter o večnem »mitu«, če narediš splav, ne moreš imeti otrok. Drug intervju sem opravila s enim izmed slovenskih duhovnikov, s katerim sva se pogovarjala o ženskah, ki se po pomoč zatečejo v cerkev, ali bi lahko z bolj krščansko vzgojo omejili število splavov, ter kakšno je njegovo splošno mnenje o splavu. Tretji intervju pa sem izvedla z dekletom, ki je splav naredila. Povprašala sem jo, zakaj je splav morala narediti, kakšni so bili odzivi staršev, fanta, ginekologinje ter ali je splav na njej oz njenem telesu pustil kak pečat. Intervjuji, ki sem jih izvedla so bili standardiziran, saj sem na podlagi vnaprej pripravljenega vprašalnika vprašanja le prebrala respondentu, ter si zapisala njegove odgovore. Tak tip intervjuja mi je omogoča hitrejše napredovanje, ves čas sem bila osredotočena na glavno tematiko pogovora

in vpliv izpraševalca je bil manj oseben. Prinesel pa je tudi nekaj slabosti, kot npr. skopost odgovorov, omejenost informacij, vprašani je imel manj možnosti, da bi izrazil svoje mnenje. Prav tako sem se odločila za uporabo sekundarnih virov in sicer interneta in uradnih vladnih publikacij in statistik, kljub temu pa se zavedam, da ti podatki morda niso najbolj verodostojni in zanesljivi.

Hipoteze, ki sem jih postavila pred raziskovanjem:

- splav na ženski pusti dolgotrajne psihične in zdravstvene težave
- splav je v Sloveniji v večini sprejemljiv
- v Sloveniji imamo dobro zakonsko ureditev v povezavi s splavom

Cilji, ki sem si jih zastavila pred pisanjem seminarske naloge:

- dokazati, da je splav v Sloveniji v večini sprejemljiv
- dokazati, da lahko splav na ženski pusti dolgotrajne psihične in zdravstvene težave
- dokazati, da imamo v Sloveniji dobro zakonsko ureditev v povezavi s splavom
- dokazati, da mladi splav vedno pogosteje uporabljajo kot kontracepcijsko sredstvo
- predstaviti vrste splava

Vir: Oddana dispozicija, Zvezek za maturitetni predmet Sociologija (zapiski)

3. KAJ JE ABORTUS?

Abortus ali slovensko splav je prekinitev nosečnosti, ki se konča s smrtjo zarodka. lahko ga povzročijo nepravilnosti pri razvoju zarodka ali njegova smrt, izveden pa je lahko tudi umetno, tega pa ga izvajajo v medicini iz terapevtskih razlogov ali na podlagi odločitve nosečnice. Posledice, ki jih lahko povzroči katera koli oblika splava pa so:

- imate večjo verjetnost, da boste krvavele v prvih treh mesecih prihodnje nosečnosti.
- imate manjšo verjetnost, da boste imele kasneje normalen porod.
- boste imele več zapletov pri iztisu otroka in posteljice med porodom.
- bo imel vaš naslednji dojenček dvakrat večjo verjetnost, da umre v prvih nekaj mesecih življenja.
- bo lahko imel naslednji dojenček prenizko porodno težo.
- je večja verjetnost, da bo naslednji dojenček nedonošenček

Vir:

-<http://www.iskreni.net/nosecnost-in-porod/spontani-splav/259-vzroki-za-spontani-splav.html>
-<http://sl.wikipedia.org/wiki/Splav>

3.1. VRSTE ABORTUSA OZIROMA SPLAVA

Obstajata več različic splava, vendar se najpogosteje omenja spontani splav, splav z zdravili oziroma medikamentni splav in kirurški, ki ga opravi zato specializiran zdravnik.

Vir: Glej analiza intervjuja

3.1.1. SPONTANI SPLAV

Do spontanega splava ali strokovno "Abortus spontaneus" pride ponavadi v prvih 24 tednih nosečnosti. Pojavi se zelo pogosto in sicer, kar pri 15% nosečnic. Vzrokov za spontani splav je več, najpogosteje pa se navajajo: hormoni, kromosomske nepravilnosti, anatomske nepravilnosti maternice in materničnega vratu, imunske motnje, prezgodnji razpok plodovnih ovojev in prezgodnji porod, okužbe, določene bolezni, starost, zdravstvene težave, nesreče. Večina zgodnjih spontanega splavov in sicer več kot 60% ostane nepojasnjenih. Običajno se smatra, da so ti splavi posledica nepravilnega podvajanja kromosomov.

Viri:

-<http://www.iskreni.net/nosecnost-in-porod/spontani-splav/259-vzroki-za-spontani-splav.html>
-<http://www.viva.si/Ginekologija-in-porodni%C5%A1tvo/4351/Spontani-splav-Abortus-spontaneus>

Slika 2- Dojenček v maternici (Vir: www.iskreni.net/nosecnost-in-porod/spontani-splav/259-vzroki-za-spontani-splav.html)

<http://www.iskreni.net>

3.1.2. MEDIKAMENTNI SPLAV

Izvaja se ga s tabletami Mifepreston (mifegyne) in Misoprostol (cytotec). Splav poteka v treh delih. Prvi del splava poteka doma, ko pacientka zaužije eno tableto mifeprestona. Drugi del poteka v bolnišnici. Pacientka se po 36-48 urah po zaužitju prve tabletki zgleda v bolnišnici. Na oddelku pacientki v nožnico vstavijo 4 tablete misoprostola, čez 2 uri pa še 2 enaki tableti, ki ju mora pacientka 20 minut zadržati v ustih potem pa pogoltniti. Pacientka Po dve tableti misoprostola prejema še na tri

ure do splava oziroma največ štirikrat. Tretji del pa je dejanski splav. Napovejo ga krči z bolečinami v spodnjem delu trebuha in krvavitv. Maternica s svojim krčenjem, ki jih izzovejo zdravila iztisne celotno vsebino tj. plod, placento in ovoje. Uspešen je pri 99% žensk v 36-ih urah. Posledice te vrste splava so: driska v 14-40%, lahko se pojavijo tudi slabost, bruhanje, občutek zaprtosti, izpuščaji po koži in seveda krvavitve, ki lahko trajajo tudi do 30 dni.

Vir: http://www.sbptuj.si/files/Mifepriston_misoprostol_OBVESZEN_PRISTANEK_07_07-1.pdf

Slika 3- Dojenček (Vir: <http://www.iskreni.net/nosecnost-in-porod/spontani-splav/259-vzroki-za-spontani-splav.html>)

3.1.3. UMETNI SPLAV

Je umetna prekinitvev nosečnosti oz. medicinski poseg, ki se opravi na zahtevo nosečnice. Najpogosteje se uporablja v prvih 12-ih tednih nosečnosti izveden pa je z razširitvijo (dilatacijo) materničnega vratu in izpraskanjem ali posrkanjem vsebine iz maternične votline, kar se strokovno imenuje abrazija ali vakuumska aspiracija. po 13-em tednu nosečnosti pa se splav izvede s sprožanjem popadkov s solno raztopino.

Vir: http://sl.wikipedia.org/wiki/Umetni_splav

Slika 4- Plod v maternici (Vir: <http://img.youtube.com/vi/We087gZV68c/0.jpg>)

4. ZAKONSKA UREDITEV SPLAVA PRI NAS IN V TUJINI

Prekinitev nosečnosti je vsesplošen pojav. Konec osemdesetih let je bilo opravljenih približno 26-30 milijonov dovoljenih in 10-22 milijonov nedovoljenih splavov. Štirideset odstotkov svetovnega prebivalstva živi v deželah, kjer je splav dovoljen, četrtnina pa tam, kjer je ta dovoljen le v primeru, da je ogroženo življenje matere. Nesporno pa je splav problem, ki zavzema vse dežele sveta in ženske vseh starosti ne glede na pripadnost socialno-ekonomski skupini. Starejši podatki kažejo, da je bilo leta 1984 v nekaterih vzhodno evropskih državah npr. vzhodna Nemčija in Jugoslavija, število splavov med ženskami starimi med 15 in 44 let precej visoko. V današnjih časih nekateri celo trdijo, da je število splavov pri nas močno vplivalo na rodnost, kljub temu, da podatki kažejo, da število splavov zadnjih 25 let upada.

Vir:

http://baza.svarog.org/pravo/splav_pravni_vidik.php

Milčinski, Janez, Medicinska etika in deontologija : Razprave in članki, Ljubljana, Univerzum 1982

Država	Število splavov na 1000 žensk, starih med 15-44
Bolgarija	65
Češkoslovaška	47
Vzhodna Nemčija (1984)	27
Madžarska	38
Romunija	91
Sovjetska zveza	112
Jugoslavija	71

Tabela 1- Število splavov na 1000 žensk med leti 1984-1987 (Vir: Bahovec, Eva D., *Abortus - pravica do izbire!?* : pravni, medicinski, sociološki, moralni in politični vidiki, Ljubljana : Skupina "Ženske za politiko", 1991

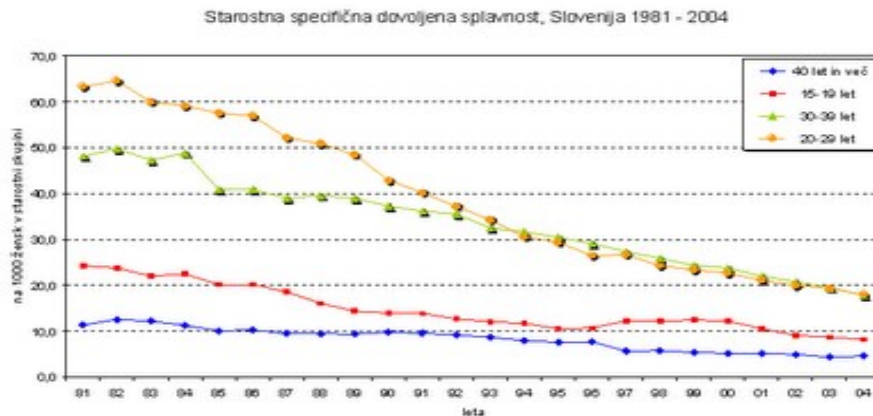

Tabela 2- Starostna specifična dovoljena splavnost. Slovenija 1981-2004 (Vir : *Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti*)

4.1. ZAKONSKA UREDITEV SPLAVA V SLOVENIJI

Splav je v naši pravni ureditvi priznan kot veljavno sredstvo za preprečevanje nosečnosti. Ustava Republike Slovenije določa, da je odločanje o rojstvih svobodno. Vsak človek lahko uveljavlja svojo voljo o tem, ali bo imel otroke, koliko jih bo imel in kdaj jih bo imel. Splav se lahko pri nas opravi na zahtevo nosečnice brez posredovanja zdravniške komisije do 10. tedna nosečnosti. V primeru, da zahteva nosečnica splav po desetem tednu nosečnosti, je za to potrebna odobritev zdravniške komisije prve stopnje in v primeru zavrnitve odobritev zdravniške komisije druge stopnje za umetno prekinitvev nosečnosti. V nobenem primeru pa ni potrebna privolitev moškega, ki je plod zaplodil. Pri nosečnosti daljši od 10 tednov obravnava

zahtevo komisija prve stopnje. Če ugotovi, da niso izpolnjeni zakonski pogoji za umetno prekinitev nosečnosti, komisija zavrne zahtevo za umetno prekinitev nosečnosti. Zdravniška komisija dovoli opraviti umetno prekinitev nosečnosti v primeru, če predstavlja splav za življenje in zdravje nosečnice ter za njena bodoča materinstva manjšo nevarnost, ki bi grozila nosečnici ali otroku v primeru nadaljevanja nosečnosti in kasnejšega poroda. V Sloveniji potrebujejo dekleta mlajša od 16 let privoljenje staršev oziroma odgovornih skrbnikov.

Vir:

-http://baza.svarog.org/pravo/splav_pravni_vidik.php

-Bahovec, Eva D., Abortus - pravica do izbire!?: pravni, medicinski, sociološki, moralni in politični vidiki, Ljubljana : Skupina "Ženske za politiko", 1991

Slika 5- Plod v maternici (Vir: http://s1.trosjed.net.hr/trosjed/avatari/37544a_0_kY8Dm.jpg)

4.2. ZAKONSKA UREDITEV SPLAVA PO SVETU

Najbolj strogo ureditev pravice do splava ima Irska. Abortus je zakonsko prepovedan brez izjeme od leta 1861, po letu 1983pa je prepovedan celo z ustavo. V ostalih evropskih državah je splav načeloma dovoljen, obstajati morajo določeni razlogi, ki opravičujejo splav. Na primer v sosednji Avstriji se splav lahko opravi na zahtevo nosečnice, če obstaja življenjska ogroženost za žensko, nevarnost za telesno ali psihično zdravje ženske ter če je ogroženo zdravje otroka. Ni potrebno, da so navedeni pogoji kumulativno podani, zadostuje izpolnitev enega. Mladotletnice do štirinajstega leta potrebujejo privolitev staršev. Podobno ureditev poznajo tudi v Franciji, le da mladotletnice do osemnajstega leta potrebujejo privolitev staršev.

V Rusiji lahko opravljajo abortus brez zakonskih omejitev na zahtevo nosečnice od leta 1955. Določeno je, da mora biti abortus izvršen v roku od petih do desetih dni po posvetu. Abortus ni dovoljen prej kakor v šestih mesecih od prejšnjega abortusa. V Turčiji se lahko splav opravi na zahtevo nosečnice, če obstaja smrtna nevarnost za žensko ali če je ogroženo zdravje ali poškodba zarodka. Kljub navedenim razlogom morajo imeti žene privoljenje moža. Mladolietnice potrebujejo odobritev skrbnika ali sodišča.

Vir: http://baza.svarog.org/pravo/splav_pravni_vidik.php

5. ANALIZA INTERVJUJEV IN ANKETE

5.1. PRVI INTERVJU

Prvi intervju sem izvajala z enim izmed slovenskih ginekologov, ki ga na njegovo željo ne bom imenovala. Zastavila sem mu sedem vprašanj, ki so se glasila tako:

1. Ali obstaja več vrst splavov? Kakšnih?
2. Ali se v vaši ambulanti pogosto srečujete z dekleti, ki želijo opraviti splav?
3. Kako obravnavate deklet, ki želi opraviti splav?(ali obstaja postopek npr. sprejem, pregled...) ali preprosto napišete napotnico, se z njo kaj pogovarjate?
4. Ali so pogoste pacientke oziroma ali obstajajo, ki se npr. po pogovoru s ginekologinjo za splav ne odločijo?
5. Kakšne posledice lahko splav pusti na dekletu oziroma ženski?
6. Ali je res, kar pogosto slišimo od ljudi ali pa v kakšnem pogovoru, da če narediš splav potem ne moreš zanositi oz težje zanosiš?
7. Kakšno je vaše mnenje glede splava, ali je za upravičen ali ne? Zakaj? V kakšnem primeru

5.1.1. ANALIZA INTERVJUVA

Na prvo vprašanje, ki se je glasilo ali obstaja več vrst splava in kakšnih je odgovoril, da obstajata vsaj dve osnovni izvedbeni različici splava. Prvi je z zdravili, drugi pa kirurški. Na drugo vprašanje ali se v ambulanti pogosto srečuje z dekleti, ki želijo opraviti splav je odgovoril, da je v ginekoloških ambulantah mladih deklet pod 18 let zaradi splava vse manj. Konkretno v njegovi ambulanti, se to zgodi zelo redko, saj je bolnišnični ginekolog in k njemu prihajajo predvsem nosečnice, katerih nosečnost je bila načrtovana in zaželena. Na tretje vprašanje, kako obravnavajo dekleta, ki želi splav narediti je bil odgovor takšen, da se z vsako žensko, ne glede na starost, ki pride v ambulanto noseča in želi splav pogovorijo. Nimajo predpisanega kakšnega standardiziranega razgovora, vendar se v razgovor vseeno vključujejo informacije o razlogih za nosečnost ter o razlogih za splav, žensko pa podučijo tudi o načinih in možnih posledicah splava. Na peto vprašanje, ali obstajajo ženske, ki se po pogovoru s ginekologom ne odločijo za splav je odgovoril, da so mnoge ženske do splava ambivalentne oziroma neodločene. Takšnim svetujejo, da si vzamejo kak teden ali dva za razmislek, pogovor s partnerjem ali starši, če gre za mladostnico. Na peto vprašanje, kakšne so lahko posledice splava ter na šesto vprašanje, ko sva govorila o tem, ali je res, da če narediš splav ne moreš več zanositi oziroma težje zanosiš je gospod odgovoril, da današnja tehnologija izvedbe splava posledic na telesni ravni praktično ne pušča. Zlasti, če se ženska za splav odloči v prvem trimesečju oziroma pred 10-12 tednom. Še najbolj verjetno je lahko, da pride do vnetja in posledičnih zarastlin na rodilih, kar pa lahko vodi v neplodnost ali težave s plodnostjo, vendar se to zgodi v manj kot 1% primerih. Pri sedmem vprašanju kakšno je njegovo splošno mnenje o splavu in ali je ta upravičen ali ne, mi je bil podan odgovor, da se o upravičenosti splava ne bo opredelil, saj ima ženska do njega pravico do 10. tedna nosečnosti, sicer pa pripada skupini, ki je za svobodno izbiro. Poudaril pa je, da se nobena ženska za splav ne odloči lahkomišlno in vsaka, ki o njem razmišlja, je v hudi stiski, moralni in osebnostni, pogosto pa tudi materialni in nasploh eksistenčni, zato po njegovem mnenju obsojanje takšnih odločitev ni na mestu.

5.2. DRUGI INTERVJU

Svoj drugi intervju sem izvajala z enim izmed slovenskih duhovnikov. Tudi njegovega imena ne bom navajala na njegovo željo. Zastavila sem mu tri vprašanja, ki so se glasila:

1. Ali se k vam kdaj zatečejo po nasvet ženske ali dekleta ki so v dilemi narediti splav ali ne? (so se kdaj zatekala)
2. Ali ste mnjenja, da bi morda ob drugačni npr bolj krščanski vzgoji splavov bilo manj?
3. Ali bi splav v kakšnem primeru pa vendarle podprli in kakšno je vaše splošno mnenje o splavu?

5.2.1. ANALIZA INTERVJUVA

Na prvo vprašanje, ki se je glasilo, ali se k vam, kdaj zatečejo ženske, ki so v dilemi narediti splav ali ne, je bil duhovnikov odgovor takšen, da ko gre za splav, se ženske bolj zatekajo po nasvet k medicinskim izvedencem, pri duhovniku pa iščejo nasvet pretežno osebe, ki so splav že naredile. Veliko krat potrebujejo dober nasvet, ko je minilo od splava že precej časa, saj bolj ko nekdo prihaja v leta, bolj se pojavlja notranji nemir in iskanje poti, kako popraviti dejanje, ki je sicer že zdavnaj mimo, toda v človeku je še zmeraj prisotna brazgotina, ki vedno znova rada zaskeli. Dejal je, da je njegov odgovor tem ženskam ponavadi takšen: "Poti nazaj ni; kar se dogodilo naj bo izročeno Njemu, ki je usmiljen in ki zna ravno pisati tudi po poševnih črtah. Mi pa glejmo v prihodnost in iz nje -vsak na svoj način- napravimo najboljše." Pri drugem vprašanju, mi je bil podan odgovor, pa bi po njegovem morali tako krščanska kot človeška vzgoja nasploh pripomoči k temu, da bi bili bolj odprti za novo življenje in bolj pripravljeni se soočati s tegobami, ki jih prinaša sprejemanje življenja samega. V vzgojo pa naj bo po njegovem prvenstveno vključeno tudi dejstvo, da razdajanje človeka obogati, medtem ko ga ozka sebičnost osiromaši. Na tretje vprašanje, če bi splav v kakšnem primeru vendarle podprl in kakšno je njegovo splošno mnenje o njem, sem dobila odgovor, da se po njegovem vsak trezno misleč človek zaveda, da je splav zlo. Utegnejo pa biti primeri, ko bi nadaljnja nosečnost bila za žensko nevarna ali vsaj hudo boleča. Da ne pride do splava v teh okoliščinah, je zagotovo herojsko dejanje. Dejal je da osebno nikogar nihče ne more prisiliti v herojsko dejanje, in da mora odločitev zato priti iz najbolj notranjega nagiba. Če je ženska, ki pričakuje otroka, za takšno dejanje res notranje pripravljena in zrela, ji bo gotovo vsak-prvenstveno njen zdravnik- čestital. Če pa pride do splava, je osebno ne bi niti malo obsojal.

5.3. TRETJI INTERVJU

Svoj tretji intervju sem izvajala z dekletom, ki je splav naredila. Njenega imena ne bom navajala na njeno željo, pa tudi iz razloga, da je ljudje, ki jo sicer poznajo, ampak za njeno dejanje ne vedo ne bi obsojali. Zastavila sem ji šest vprašanj, ki so se glasila:

1. Zakaj se si se morala odločiti za splav?
2. Ali si za nosečnost povedala staršem, kako so odreagirali, ali te je fant podpiral ali je pobral šila in kopita?
3. Kako je odreagirala ginekologinja, ti ga je poskušala odsvetovati?
4. Kako je splav potekal?
5. Ali imaš občutek, da je splav na tebi oziroma tvojem telesu pustil kakšen pečat. Misliš, da bi ti lahko bilo kdaj žal?
6. Kaj bi svetovala drugim dekletom?

5.3.1. ANALIZA INTERVJUJA

Na prvo vprašanje, zakaj je morala splav odločiti, mi je dejala, da zato ker na otroka še ni bila pripravljena, ker je vedela, da mu ne bi mogla nuditi vsega, saj je vedela, da želi najprej dokončati šolanje, pa tudi zato, ker je vedela, da s fantom ni pripravljena biti vse življenje. Pri drugem vprašanju mi je povedala, da je za nosečnost povedala materi, ki je bila zelo razumevajoča in jo je podprla pri njeni odločitvi in zanjo po splavu tudi skrbela. Prav tako je za nosečnost povedala fantu, ki jo je pri odločitvi podpiral in razumel njene želje. Na tretje vprašanje, kako je odreagirala ginekologinja in ali ji je splav poskušala odsvetovati mi je odgovorila, da jo je ginekologinja oziroma tudi vsi drugi ginekologi razumeli, pojasnili so ji potek, načine splava, niso pa ji ga odsvetovali. Pri četrtem vprašanju je dejala, da je najprej odšla do svoje ginekologinje, kjer so opravili vse potrebne teste ter ji dali napotnico za bolnišnico. V bolnišnici je bila naročena že naslednji dan, dobila pa je tudi napotnico za še ene krvne teste. Skupaj s ginekologinjo sta se odločili za medikamentni splav, saj je pri tem splavu manjše tveganje za kakršne koli posledice. Pojesti je morala dve tableti ter se v bolnišnico vrniti čez dva dni. V bolnišnici je dobila pižamo, posteljo in štiri tabletko, ki si jih je morala vstaviti v nožnico ter nepremično oziroma brez kakršnega koli vstajanja ležati dve uri. Čez čas je občutila menstrualnim krčem podobne bolečine in pričela se je krvavitev, kar je pomenilo splav. Po tem je morala v bolnišnici odležati še tri ure, na stranišče pa je morala vedno hoditi v kahljico. Po treh urah jo je pregledala ginekologinja, ki jo je poslala domov. Po splavu je krvavela še dva meseca prvih nekaj tednov pa je čutila tudi močne menstrualne bolečine. Dejal mi je, da nima občutka, da bi splav na njej pustil kakšne posledice, saj je s tem opravila zelo hitro in pravi tudi, da se skoraj prav ne zaveda, da je bila noseča. Meni tudi, da ji nikdar ne bo žal, ker ve, da na otroka ni bila pripravljena, sploh pa zanj ne bi mogla niti skrbeti. Ko sem jo vprašala, kaj bi svetovala drugim dekletom je rekla, da če na otroka niso pripravljena in zanj niso sposobna skrbeti naj storijo splav. Kljub temu pa vsem dekletom sporoča, da naj raje uporabijo katero od kontracepcijskih sredstev, da do takšnih situacij ne bo prišlo.

Slika 6- Kontracepcijsko sredstvo, kondomi
(Vir:<http://img116.imageshack.us/img116/4540/condomscopianc6.jpg>)

5.4. ANALIZA ANKETE

Moja anketa je bila sestavljena iz enajstih vprašanj, ki so bila mešanega tipa, to pomeni da so bila nekatera vprašanj izbirnega tipa, kar je značilno za zaprti tip vprašanj, pri drugih pa so lahko anketiranci oblikovali svoj lasten odgovor, kar pa je značilnost odprtega tipa vprašanj. Anketo sem izvajala med dijaki 4. letnikov III. gimnazije Maribor. Moja anketa pa je izgledala takole:

Anketa

temo Abortus- večno sporno vprašanje. Pri izvajanju, bi potrebovala vašo pomoč, zato prosim, da anketo izpolnite. Anketa je popolnoma anonimna. Pri vseh vprašanjih obkroži samo en

Hvala

1. Spol (obkroži)
M   Ž

2. Letnik (obkroži)
1234

3. Zakaj se ženske oziroma dekleta po tvojem mnenju najpogosteje odločajo za splav?

a zaradi starosti

b zaradi strahu pred starši

c ker na otroka niso pripravljena

d ker se je zgodila«nesreča»

4. Ali meniš, da se o splavu govori dovolj, oziroma so informacije na volje kjer koli in kadarkoli? (obkroži)

etovnega prebivalstva. Ali si mnenja, da bi se lahko izognili mnogim splavom, če bi imeli ljudje, ki sem jim zgodi »nesreča« večjo podporo s strani staršev (ne obsojanje), prijateljev (pom

DA   NE

5. Kje si ti dobil-a informacije o splavu? (obkroži)

a od staršev

b prijateljev

c člankov v raznih revijah

d informacije si moral-a poiskati sama

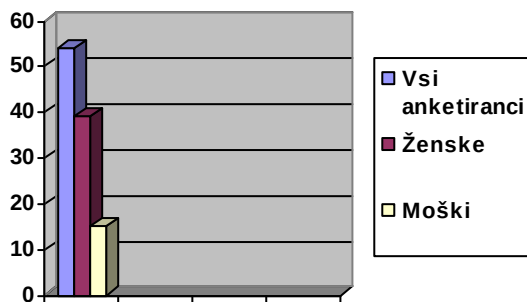
6. Ali poznaš osebo, ki je splav naredila in zakaj ga je naredila? (obkroži)

DA   NE

Zakaj? _____

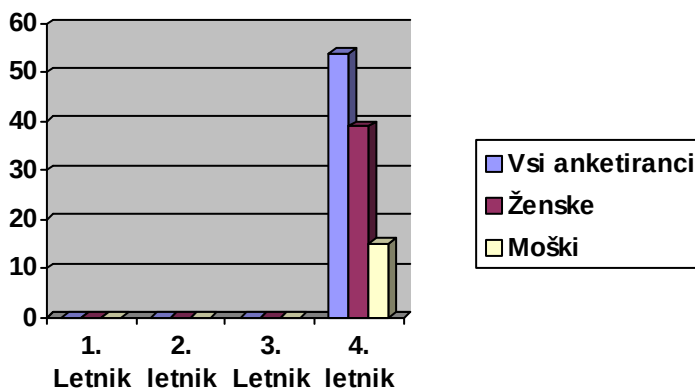

1. Spol

Izvedla sem 58 anket, od tega jih je bilo za analizo uporabnih 54, saj sem morala štiri zaradi popolnoma neustreznih podatkov, ki se niso ujemali s temo izločiti. Sodelovalo je 15 moških ter 39 žensk. Takšne porazdelitve spolov nisem imela v načrtu, vendar je bila nekako pričakovana, saj je na naši šoli veliko več punc kot fantov.

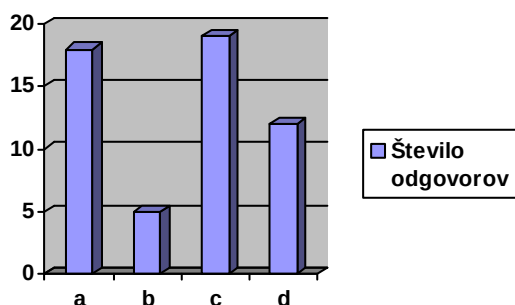
2. Obkroži letnik

Vsi anketiranci so bili iz četrtega letnika. Zato sem se odločila iz razloga, ker se tema najbolj dotika prav deklet in fantov te starostne skupine, eden od razlogov pa je bil tudi ta, ker sem od njih pričakovala resne odgovore, saj so tudi sami pri kakšnem predmetu izvajali ankete.

3. Zakaj se ženske oz. dekleta po tvojem mnenju najpogosteje odločajo za splav?

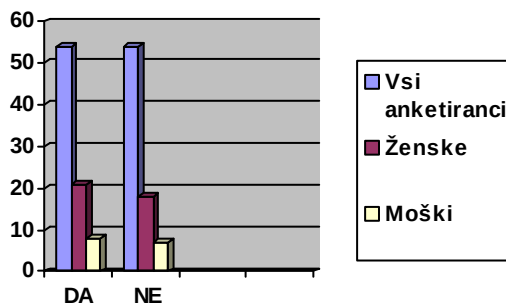
- a zaradi starosti
- b zaradi strahu pred starši
- c ker na otroka niso pripravljena
- d ker se je zgodila «nesreča»

Pri tretjem vprašanju, zakaj se ženske oziroma dekleta po tvojem mnenju najpogosteje odločajo za splav? se je kar 19 anketirancev odločilo za odgovor c-ker na otroka niso pripravljena, kar je bilo povsem pričakovano, saj se prav o tem vzroku za splav največ govori. Najmanj pa se jih je odločilo za odgovor b-zaradi strahu pred starši, kar je tudi skoraj povsem razumljivo, saj ima malo mladostnikov v sebi dejanski strah pred starši ali pa iz tega razloga, ker starši ob takšnih situacijah otrokom stojijo ob strani in jih ne obsojajo.

4. Ali meniš, da se o splavu govori dovolj, oziroma so informacije na volje kjer koli in kadarkoli? (obkroži)

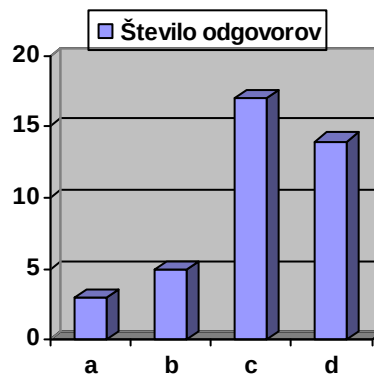
DA NE

Pri četrtem vprašanju, je kar 29 od 54-ih anketirancev izbralo odgovor da. Odgovor je bil pričakovan, saj se v zadnjih nekaj letih lahko o splavu dobi informacije res skoraj povsod in vedno, ko jih potrebujemo, in splav se več ne obravnava kot tabu tema. Vsaj ne toliko kot nekoč.

5. Kje si ti dobil-a informacije o splavu? (obkroži)

- a od staršev
- b prijateljev

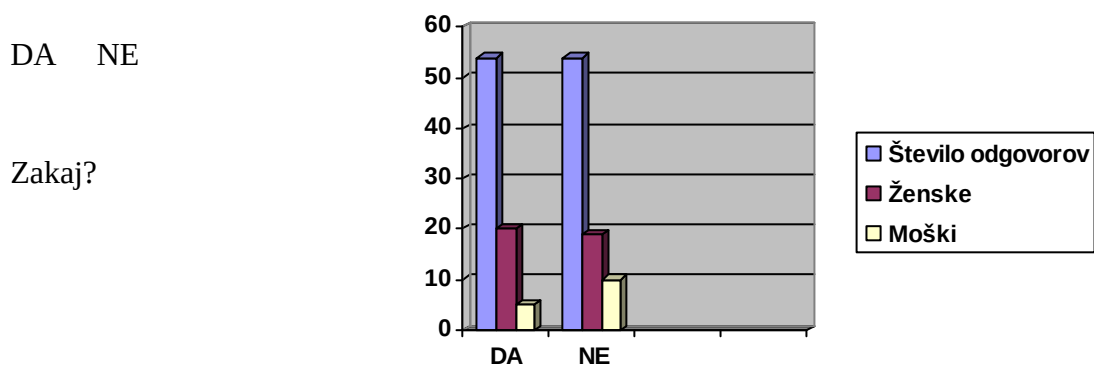

c člankov v raznih revijah

d informacije si moral-a poiskati sama

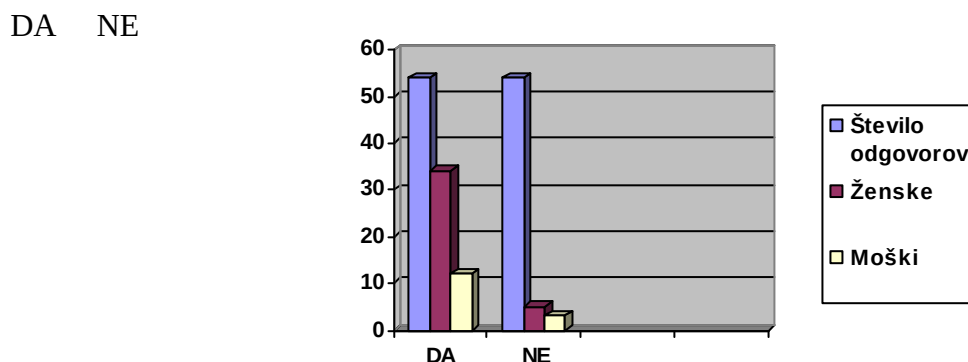
Pri petem vprašanju je kar 17 anketirancev izbralo odgovor c-člankov v raznih revijah, najmanj in sicer samo trije pa so se odločili za odgovor a-od staršev, iz česar lahko sklepamo, da se o splavu tudi v 21-em stoletju v družini govori premalo in morda je prav zaradi tega, ker mladi znanja in vedenja o splavu ne prinesejo iz družine, število splavov še vedno previsoko.

6. Ali poznaš osebo, ki je splav naredila in zakaj ga je naredila? (obkroži)

Pri šestem vprašanju, je 25 od 54-ih anketirancev odgovorilo s da, glede na letno število splavov v Sloveniji je bil odgovor pričakovan. Pri razlogih zakaj, pa so se najpogosteje pojavljali odgovori kot so: ker je bila premlada, ker otroka ne bi mogla vzdrževati, ker ji sef ne bi odobril porodniškega dopusta, ker otrok ni bil načrtovan, ker je zanosila po nesreči, kar pa so tudi povsem tipični in vsem najbolj poznani razlogi, zakaj se ženske odločajo za splav.

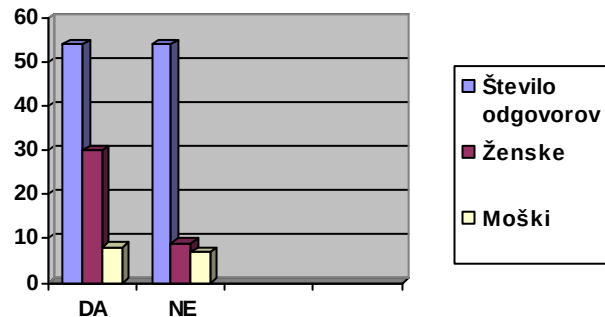
7. Ali si mnenja, da splav pusti na človeku pečat?

Pri sedmem vprašanju je kar 46 anketirancev odgovorilo s da. Odgovor je bil povsem pričakovan, saj obstaja veliko mitov o splavu, takšnih in drugačnih, vsi pa naj bi vodili v eno smer, in to je, da ženska po opravljenem splavu več ne bo mogla zanositi, kljub temu da je število zabeleženih primerov s takšnimi posledicami na vse ženske, ki naredijo splav manj kot 1%.

8. Ali veš kakšne telesne posledice splav pusti človeku oziroma ženski?

DA NE
Katere?

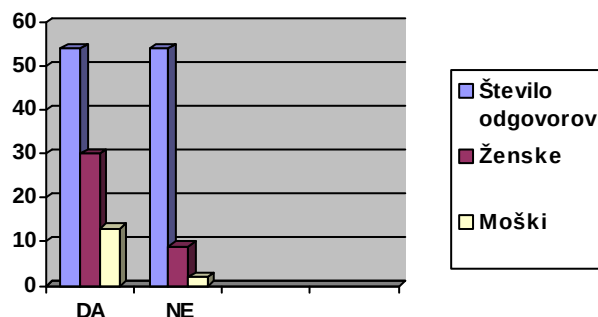
lahko

Pri odgovorih na osmo vprašanje je 38 anketirancev odgovorilo s da. Kot posledice pa so najpogosteje navajali: neplodnost, težjo ponovno zanositev, poškodbe maternice, psihične težave. Če odgovore zopet primerjamo s takšnimi in drugačnimi miti o splavu, so bili ti čisto pričakovani in tudi najpogosteje slišani v medijih ali družbi.

9. Ali meniš, da je splav etično in moralno opravičljiv?

DA NE

Zakaj?

Na deveto vprašanje, je 43 od 54

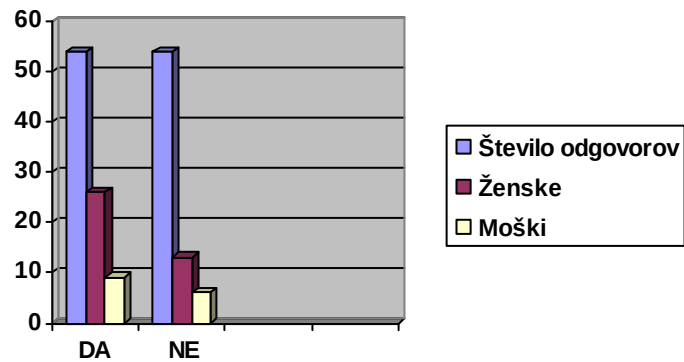
anketirancev odgovorilo s da, kot razloge, da je splav etično in moralno opravičljiv so navajali: ker se lahko zgodi nesreča, ker je bolje da ni otroka, kot pa da bi bil sirota, ker je lahko ženska posiljena. Kot razloge, da splav ni etično in moralno opravičljiv pa so navajali:

ker je splav vseeno umor, ker človeško življenje ne bi smelo ugasniti samo zato, ker se je zgodila nesreča, ker nihče nima pravice vzeti življenja.

10. Star-a si 18 let. Imel-a si nezaščiten spolni odnos. Čez mesec dni izveš novico. Kaj narediš? Splav?

DA NE

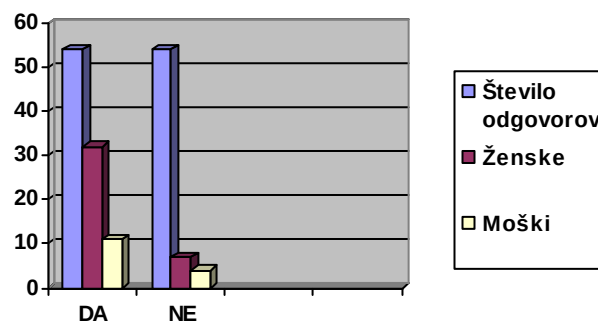
Zakaj da ali zakaj ne?

Pri desetem vprašanju, se je 35 od 54 anketirancev odločilo za odgovor da oziroma, da bi naredili splav. Kot razloge zakaj bi naredili splav pa so navajali: ker si želim ustvariti kariero, ker otroka ne bi mogla vzdrževati, ker sem premlada. Tisti, ki so izbrali odgovor ne, teh je bilo 19 pa so kot razloge proti navajali: ker imam spolne odnose samo s enim partnerjem, s katerim bi kasneje tako ali tako imela otroka, ker sem dovolj sposobna prevzeti odgovornost za mlado življenje, ker bi mi starši finančno in fizično pomagali.

11. Nekje sem prebrala, da letno ubijejo 40 milijonov zarodkov, kar predstavlja 7% svetovnega prebivalstva. Ali si mnenja, da bi se lahko izognili mnogim splavom, če bi imeli ljudje, ki sem jim zgodi »nesreča« večjo podporo s strani staršev (ne obsojanje), prijateljev (pomoč pri varstvu, vzgoji, če imajo otroke) in nenazadnje s strani države (zastonj vrtci, denarna pomoč mladim staršem, najem stanovanja po simbolični ceni)?

DA NE

Na zadnje enajsto vprašanje pa je kar 44 od 54-ih anketirancev odgovorilo s da. Takšno število odgovorov da sem nekako tudi

pričakovala, prav zaradi tega ker se vedno veliko govori, sploh v predvolilnih programih, kako bo nova vlada naredila to in ono, kako bo pomagala mladim družinam do stanovanja, mladim staršem do službe itd. Očitno pa se nihče ne zaveda, da bi morda imeli veliko več mladih družin, če bi se katera od predvolilnih obljub dejansko uresničila.

6. ZAKLJUČEK

Splav je v Sloveniji, prav tako pa tudi v drugih deželah resen družbeni pojav, ki si zasluži večjo skrb, ne samo zdravstvenih delavcev pač pa tudi vse družbe. Hipoteze, ki sem jih postavila pred raziskovanjem so bile:

- splav na ženski pusti dolgotrajne psihične in zdravstvene težave
- splav je v Sloveniji v večini sprejemljiv
- v Sloveniji imamo dobro zakonsko ureditev v povezavi s splavom

Večinoma so bile moje hipoteze, kljub takratni nevednosti dokaj dobro postavljene. Prvo hipotezo, bi lahko delno ovrgla delno pa ne. Ovrgla bi jo lahko s primerom, ko sem iz intervjuja z enim izmed slovenskih ginekologov izvedela, da je primerov, v katerih bi ženska imela fizične težave po splavu manj kot 1%. Menim, da bi lahko to povezali z medicinskim napredkom zadnjih nekaj let, ko se metode in načini splava močno spremenili. Ovrgla pa bi jo lahko s pogleda, da splav na ženski pusti psihične težave, ker nisem imela možnosti govoriti s katerim od slovenskih psihologov, ki bi mi lahko podrobneje obrazložil s kakšnimi psihičnimi problemi se srečujejo ženske, ki so napravile splav. Druga hipoteza je bila dobro zastavljena in je tudi po dodatnih raziskavah ne bi bilo potrebno in mogoče ovreči. To lahko potrdim s analizo moje ankete, ko sem pri devetem vprašanju anketirance spraševala, ali se jim zdi splav moralno in etično opravičljiv in jih je kar 43 odgovorilo s odgovorom da, oziroma jih je 43 od 54 mnenja, da je splav moralno in etično opravičljiv. Tretjo hipotezo bi lahko potrdila z vidika, da je v Sloveniji splav zakonsko dovoljen do 10. tedna nosečnosti, kar je v primerjavi s katero od drugih evropskih držav npr. Irsko zelo dobra in pametna zakonska ureditev.

Cilji, ki sem si jih zastavila pred pisanjem seminarske naloge:

- dokazati, da je splav v Sloveniji v večini sprejemljiv
- dokazati, da lahko splav na ženski pusti dolgotrajne psihične in zdravstvene težave
- dokazati, da imamo v Sloveniji dobro zakonsko ureditev v povezavi s splavom
- dokazati, da mladi splav vedno pogosteje uporabljajo kot kontracepcijsko sredstvo

- predstaviti vrste splava

Menim, da so bili moji cilji, ki sem si jih zastavila uspešno doseženi. S analizo devetega vprašanja pri anketi, ki sem jo izvajala, mi je uspelo dokazati, da je za 43 od 54 anketirancev splav moralno in etično opravičljiv. Pri cilju, kako dokazati, da splav na ženski pusti dolgotrajne psihične in zdravstvene težave sem imela rahle probleme. Iz intervjuja z ginekologom sem sicer izvedela, da je žensk, ki imajo zaradi splava dolgotrajne zdravstvene težave manj kot 1%, ni pa mi uspelo dokazati, da ima splav lahko tudi dolgotrajne psihične posledice, ker nisem imela možnosti govoriti s katerim od slovenskih psihologov ali psihiatrov. Menim, da mi je s primerjavo slovenske zakonodaje v zvezi s splavom z Irsko zakonodajo, uspelo dokaj dobro doseči cilj, kako dokazati, da imamo v Sloveniji dobro zakonsko ureditev v povezavi s splavom. Da mladi splav preveliko krat splav uporabljajo kot kontracepcijsko sredstvo mi je uspelo dokazati s šestim vprašanjem iz moje ankete, ki se je glasilo, ali poznaš osebo, ki je splav naredila in zakaj ga je naredila. Od 54 anketirancev jih je 25 odgovorilo, da pozna osebo, ki je naredila splav. Kot najpogostejše razloge pa so navajali, da so splav naredile, ker so bile premlade ali ker za otroka niso bile sposobne finančno skrbeti ali pa ker otrok ni bil načrtovan. Zadnji cilj, ki sem si ga postavila, to je predstaviti vrste splava, mi je po mojem mnenju zelo dobro uspel. Najprej prej sem povedala kaj to splav je, potem pa sem še podrobneje predstavila vrste splava, ki obstajajo. Ob pisanju same seminarske naloge in ob predhodnem zbiranju podatkov sem se izredno veliko naučila. Ob vseh stvareh, ki jih sedaj vem in so mi nove lahko sklepam, da bo pojav splava v prihodnosti vedno bolj številčen, če že ne pri nas pa v deželah, kjer je ta prepovedan, in če sklepamo iz tega, kakšna je današnja družba tj. potrošniško usmerjena, lahko skoraj zagotovo trdim tudi to, da bo tema splav vedno bolj zaprta in bo iskanje informacij še bolj prepuščeno vsakemu posamezniku.

7. VIRI IN LITERATURA

INTERNETNI VIRI

- [1] http://baza.svarog.org/pravo/splav_pravni_vidik.php
- [2] <http://www.iskreni.net/nosecnost-in-porod/abortus/428-posledice-splava-abortusa.html>
- [3] <http://www.iskreni.net/nosecnost-in-porod/spontani-splav/259-vzroki-za-spontani-splav.html>
- [4] http://www.sb-ptuj.si/files/Mifepriston_misoprostol_OBVESCEN_PRISTANEK_07_07-1.pdf
- [5] <http://www.viva.si/Ginekologija-in-porodni%C5%A1tvo/4351/Spontani-splav-Abortus-spontaneus>
- [6] <http://sl.wikipedia.org/wiki/Splav>

MONOGRAFSKE PUBLIKACIJE

- [1] Milčinski, Janez, Medicinska etika in deontologija : Razprave in članki, Ljubljana, Univerzum 1982
- [2] Bahovec, Eva D., Abortus - pravica do izbire!? : pravni, medicinski, sociološki, moralni in politični vidiki, Ljubljana : Skupina "Ženske za politiko", 1991

SLIKE

- [1] <http://img116.imageshack.us/img116/4540/condomscopianc6.jpg>
- [2] <http://www2.hiren.info/desktopwallpapers/thumb/little-baby-sleeping-on-the-floor.jpg>
- [3] <http://www.iskreni.net/nosecnost-in-porod/spontani-splav/259-vzroki-za-spontani-splav.html>
- [4] <http://img.youtube.com/vi/We087gZV68c/0.jpg>
- [5] http://s1.trosjed.net.hr/trosjed/avatari/37544a_0_kY8Dm.jpg
- [6] <http://littleangelsphotoblog.com/wp-content/uploads/2010/02/MG0019-crp-lr.jpg>
- [7] Slika v glavi :
<http://datastore.rediff.com/h450-w600/thumb/6D67702F36/e3ky3u4ok9wp2x9x.D0.little-baby-sleeping-on-the-floor.jpg>